

Andrzej Sakowicz

Opinia w sprawie spełnienia wymogów formalnych wstępnego wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu byłego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego Zbigniewa Ziobry¹

Opinion concerning the fulfilment of formal requirements by a preliminary motion for constitutional accountability action before the Tribunal of State against former Minister of Justice and Public Prosecutor General Zbigniew Ziobro (Opinion prepared on January 8, 2013 on the request of the Chief of the Chancellery of the Sejm): The purpose of the opinion is to examine whether the preliminary motion for constitutional accountability action against former Minister of Justice and Public Prosecutor General Zbigniew Ziobro for violation of Polish Constitution and the Penal Code meets the formal requirements for such motions. The author points out numerous formal defects of the preliminary motion and opts for their immediate elimination. Nevertheless, in his view, the existing deficiencies do not disparage the motion, as they may be corrected later.

Keywords: constitutional accountability | preliminary motion | Tribunal of State

Słowa kluczowe: odpowiedzialność konstytucyjna | wstępny wniosek | Trybunał Stanu

Doktor hab. nauk prawnych, ekspert ds. legislacji BAS, adiunkt Uniwersytetu w Białymstoku; andrzej.sakowicz@sejm.gov.pl.

Przedmiotem opinii jest ustalenie, czy złożony w dniu 19 listopada 2012 r. przez grupę posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VII kadencji wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej byłego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego Z. Ziobry za naruszenie przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Kodeksu karnego spełnia wymogi formalne wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu.

¹ Opinia sporządzona 8 stycznia 2013 r. na zlecenie Szefa Kancelarii Sejmu; BAS-WAL-3072/12(2).

Na wstępie należy stwierdzić, że szczegółowa analiza wymogów, jakie zgodnie z art. 6 ust. 5 ustawy z 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (Dz.U. z 2002 r. nr 101, poz. 925 ze zm.; dalej: ustawa o TS) powinien spełniać wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, zawarta została w opinii poprzedniej, dotyczącej oceny formalnej wstępnego wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu byłego Prezesa Rady Ministrów Jarosława Kaczyńskiego. Dlatego też w tym miejscu przechodzę do oceny pod kątem formalnym tytułowego wniosku.

W pierwszej kolejności należy skupić się na oznaczeniu pisma oraz danych dotyczących osoby objętej wnioskiem, tj. byłego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego Z. Ziobry. Wnioskodawcy tytułują wniosek jako „Wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu byłego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego Pana Zbigniewa Ziobry”, z kolei na liście posłów popierających wniosek zawarto stwierdzenie, że jest to „wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu byłego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego Pana Zbigniewa Ziobro”, w *petitum* zaś wniosku zawarte jest sformułowanie, że wnioskodawcy składają „wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej i karnej przed Trybunałem Stanu byłego członka Rady Ministrów Pana Zbigniewa Ziobry”. Istniejące w tym zakresie różnice nie dają podstawy do wyrażenia negatywnej oceny formalnej wstępnego wniosku, to jednak należałoby usunąć wskazane powyżej niejasności.

Poza tym wstępny wniosek powinien zawierać dokładne oznaczenie osoby objętej wnioskiem, jej imię i nazwisko, inne dane o tej osobie, w tym wskazanie stanowiska lub pełnionej funkcji. W praktyce i piśmiennictwie wskazuje się, że pod pojęciem „inne dane o (...) osobie” rozumie się imiona ojca i matki, nazwisko panięskie matki, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania, wykształcenie, zawód wyuczony i wykonywany, stan cywilny, stan majątkowy oraz informację o karalności [zob. art. 332 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania karnego (dalej: k.p.k.) w związku z art. 6 ust. 5 ustawy o TS]². Takich informacji oceniany wniosek nie zawiera, ponieważ wnioskodawcy ograniczyli się do wskazania imienia i nazwiska osoby objętej wnioskiem, miejsca i daty jej urodzenia oraz jej obywatelstwa. Brak jest zatem pozostałych informacji, które mieszczą się w określeniu „inne dane o (...) osobie”. Należy też zauważyć, że z *petitum* wstępnego wniosku (s. 1) wynika, iż w załączniku nr 1 do wniosku znalazła się jedynie informacja na temat adresu zamieszkania byłego Ministra Sprawiedli-

² Por. R.A. Stefański [w:] J. Bratoszewski i inni, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. II, Z. Gostyński (red.), Warszawa 1998, nlb. 2; H. Furmankiewicz, M. Majster, L. Penner, *Akty oskarżenia i rewizje. Zasady sporządzania i przykłady*, Warszawa 1957, s. 9; S. Waltoś, *Akt oskarżenia w procesie karnym*, Warszawa 1963, s. 54–55.

wości i Prokuratora Generalnego pana Z. Ziobry, która została przekazana do wiadomości Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej. Jednak informacje zawarte w tym załączniku nie uzupełniają braków samego wniosku w zakresie: imion ojca i matki, nazwiska panińskiego matki, wykształcenia, zawodu wyuczonego i wykonywanego, stanu cywilnego, stanu majątkowego oraz informacji o karalności. Braki te jednak nie dyskwalifikują wniosku, ponieważ mogą zostać uzupełnione na etapie postępowania przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej³.

Nie sposób też pominąć i tego, że sama podstawa prawna wstępnego wniosku budzi wątpliwość. Z jednej strony wnioskodawcy w piśmie przewodnim powołują się na „art. 201 Konstytucji RP” i na „art. 5, art. 6 ust. 2 pkt 2 i art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu”, gdy zaś w samym wniosku następuje odwołanie się do „art. 156 ust. 1 i 2 oraz art. 198 ust. 1 Konstytucji” oraz „art. 6 ust. 2 pkt w zw. z art. 2 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu”. Także i ta rozbieżność powinna zostać usunięta na etapie postępowania przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej.

Kolejne uwagi odnoszą się do sposobu określenia zarzucanego czynu oraz wskazania czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia, a także skutków, a zwłaszcza wysokości powstałej szkody (zob. art. 332 § 1 pkt 1 k.p.k. w związku z art. 6 ust. 5 ustawy o TS), które, jak wiadomo, muszą pojawiać się zarówno w sytuacji, gdy chodzi o czyn zarzucany w ramach tzw. czystej odpowiedzialności konstytucyjnej, jak i czyn oceniany w kategoriach przepisów karnych⁴. W obu wskazanych konfiguracjach wnioskodawca jest zobligowany dokładnie określić zarzucany czyn. Nie może on ograniczać się do miejsca czy czasu, lecz powinien także wskazać, na czym polegało działanie lub zaniechanie i jakie powstały szkody, bądź ewentualnie, jaki inny skutek wywołał ten czyn⁵. Wnioskodawca nie powinien pozostawiać wątpliwości co do tożsamości zdarzenia, którego wniosek wstępny dotyczy. Ma to o tyle istotne znaczenie, że precyzyjne określenie zarzutu prowadzi do zakreślenia przedmiotowych granic wniosku wstępnego. Każde znamię czynu, które zostało zarzucone w ramach tzw. czystej odpowiedzialności konstytucyjnej, jak również przestępstwa, powinno być wypełnione treścią zacierpniętą z danego zdarzenia.

³ Także w literaturze wskazuje się, że: *niezamieszczenie w akcie oskarżenia danych dotyczących karalności oskarżonego oraz informacji z przeprowadzonego na jego temat wywiadu środowiskowego wynikających z art. 332 § 1 pkt 1 k.p.k. nie jest uznawane za brak istotny, nie powoduje żadnych skutków procesowych*, P. Brzeziński, *Kontrola formalna aktu oskarżenia*, „Prokuratura i Prawo” 2006, nr 10, s. 26–45.

⁴ Por. J. Grajewski, *Warunki ustawowe i wymogi formalne wstępnego wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu*, „Przegląd Sejmowy” 2003, nr 1, s. 20.

⁵ *Ibidem*.

Trzeba też pamiętać, że wśród znamion przestępstwa centralne miejsce zajmuje znamię czasownikowe. Oczywiście jest, że takiego wymogu nie spełni zarzut polegający jedynie na powtórzeniu ustawowych znamion przestępstwa bez sprecyzowania i odniesienia się do konkretnego zdarzenia. Trafnie więc wskazuje się w orzecznictwie, że: *opis czynu przypisanego w wyroku skazującym powinien zawierać dokładne określenie czasu, miejsca, sposobu i okoliczności popełnienia przestępstwa oraz jego skutków, a zwłaszcza wysokości powstałej szkody. Z punktu widzenia znamion strony przedmiotowej przestępstwa, dokładne określenie sposobu i okoliczności jego popełnienia wymaga wskazania w opisie czynu tych elementów przebiegu zdarzenia, które wypełniają te znamiona. Opis czynu powinien w związku z tym zawierać komplet znamion, które zostały wypełnione ustalonym zachowaniem sprawcy*⁶. Poza tym, jako oczywisty brak faktycznych podstaw oskarżenia przyjmuje się w orzecznictwie taką sytuację, gdy w sposób jednoznaczny i niewątpliwy jasne jest, że przedstawione przez oskarżyciela fakty nie uzasadniają stawianej tezy oskarżenia⁷.

Przechodząc do opiniowanego wniosku, należy wskazać, że wnioskodawcy przy opisie zarzutu pierwszego stawianego byłemu Ministrowi Sprawiedliwości i Prokuratorowi Generalnemu Z. Ziobrze w zakresie odpowiedzialności konstytucyjnej nie precyzują czasu popełnienia deliktu konstytucyjnego. W zarzucie pierwszym posłużono się sformułowaniem „w okresie co najmniej od dnia 11 września 2006 r. do dnia 16 listopada 2007 r.”. Wprawdzie dążyć zawsze trzeba do tego, aby czas popełnienia czynu zabronionego był określony w miarę możliwości dokładnie, to jednak nie oznacza to, że wskazanie np. początkowej bądź końcowej daty, która limituje okres, w jakim do popełnienia przestępstwa doszło, nie jest dopuszczalne, o ile nie ma żadnych wątpliwości co do tożsamości zdarzenia, którego oskarżenie dotyczy⁸.

Większe wątpliwości należy podnieść wobec zarzutów opisanych w punktach 3, 4 i 5 wniosku, które dotyczą odpowiedzialności karnej. Są one związane z brakiem precyzyjnego wskazania miejsca popełnienia przestępstw z uwagi na użycie przez wnioskodawców zwrotu „w nieustalonym miejscu”. Posłużenie się takim określeniem miejsca popełnienia czynów zabronionych nie jest zakazane, acz powinno być czynione wyjątkowo. Tylko wówczas, gdy trudno dokładnie wskazać miejsce popełnienia czynu zabronionego, a przy tym przyczynę takiej sytuacji należy rzetelnie uzasadnić w skardze. W analizowanym piśmie brak jest takiego uzasadnienia. Nie są bowiem znane trudności w precyzyjnym

⁶ Zob. wyrok SN z 22 marca 2012 r., sygn. akt IV KK 375/11, OSNKW 2012, nr 7, poz. 78; zob. też K. Boratyńska [w:] K. Boratyńska, A. Górski, A. Sakowicz, A. Ważny, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 708.

⁷ Postanowienie SA w Krakowie z 16 czerwca 2011 r., sygn. akt II AKz 173/11, „Kra-kowskie Zeszyty Sądowe” 2011, nr 9, poz. 49.

⁸ Postanowienie SN z 11 marca 2005 r., sygn. akt V KK 307/04, LEX nr 148200.

określeniu miejsca popełnienia zarzucanych przestępstw. Wnioskodawcy nie starają się tej kwestii wyjaśnić. Prowadzi to do konkluzji, że taki sposób wskazania miejsca popełnienia czynów jest niewystarczający.

Wątpliwości nastręcza zarzut opisany w pkt 4 wniosku. Dotyczy on między innymi niedopełnienia przez byłego Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego obowiązku wyłączenia od nadzoru nad postępowaniem w sprawie V Ds. 324/07 swojego zastępcy J. Engelkinga, mimo że w tym postępowaniu został przesłuchany w charakterze świadka. Zarówno w *petitum* wniosku, jak i w jego uzasadnieniu nie sposób odnaleźć precyzyjnego wskazania źródła takiego obowiązku. Jak podnosi się w literaturze dotyczącej przestępstwa z art. 231 Kodeksu karnego (k.k.), źródło obowiązków stanowi warunek konieczny realizacji znamienia tego przestępstwa. Dodaje się też, że źródło obowiązków: *może mieć charakter ogólny – wtedy źródłem takiego obowiązku są przepisy odnoszące się najczęściej do wszystkich funkcjonariuszy, szczególnie – regulują go przepisy dotyczące określonej kategorii funkcjonariuszy publicznych, bądź indywidualny, którego źródłem będą najczęściej przepisy regulaminu, instrukcji, a także wydane przez uprawnioną osobę polecenie wykonania określonych czynności*⁹.

Uzasadnienie zarzutu nr 7 jest niejawne (s. 32). Wnioskodawcy przywołali w tym zakresie jako dowody akta określonych spraw, nie wskazując na przyczyny tej niejawności, charakter klauzuli, oraz w jaki sposób można to uzasadnienie uzyskać, mimo oczywistej jawności zarzutu, który jest wskazany w *petitum* wniosku.

Również zarzut nr 8 rodzi wątpliwości co do sposobu jego opisu. Wnioskodawcy zarzucają byłemu Ministrowi Sprawiedliwości Prokuratorowi Generalnemu to, że: *przekroczył przyznane mu uprawnienia i nie dopełnił ciężących na nim obowiązków poprzez wyrażenie pisemnej zgody na kierowane przez szefa CBA wnioski o przeprowadzenie kontroli operacyjnej*, gdy zaś z treści uzasadnienia tego zarzutu wynika, iż chodzi tu raczej o niedopełnienie obowiązków przez Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego, co sugeruje fragment uzasadnienia mówiący, że: *Zbigniew Ziobro jako Minister Sprawiedliwości oraz Prokurator Generalny demokratycznego państwa prawa powinien dochować najwyższej staranności podczas analizowania czy przewidziane prawem przesłanki do zastosowania kontroli zostały zachowane oraz czy spełnione zostały wymogi zasad subsydiarności i proporcjonalności* (s. 34).

Należy dodać, że samo przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariusza nie wypełnia jeszcze znamion przestępstwa. Do znamion tych bowiem należy także działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego (art. 231 § 1 k.k.). W tym zakresie jest konieczne stwierdzenie, że zachowanie funkcjonariusza (działanie lub zaniechanie) stworzyło real-

⁹ Zob. A. Barczak-Oplustil, *Komentarz do art. 231 k.k.* [w:] *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz do art. 117–277 k.k.*, t. II, A. Zoll (red.), Warszawa 2008, nlb. 5.

ne niebezpieczeństwo powstania szkody, a nie tylko zagrożenie potencjalne lub ogólne¹⁰. Podkreśla się w literaturze, że z jednej strony wykładnia znamienia „działa na szkodę” może wiązać się ze stworzeniem niebezpieczeństwa powstania szkody¹¹, z drugiej strony występuje także pogląd, że typ opisany w art. 231 § 1 k.k. stanowi przestępstwo formalne, dla którego powstania nie wymaga się konkretnego zagrożenia¹². W tym też kierunku zmierza orzecznictwo Sądu Najwyższego, wskazując, że przestępstwo z art. 231 § 1 jest przestępstwem formalnym, należącym do przestępstw abstrakcyjnego narażenia na niebezpieczeństwo, a działanie na szkodę interesu publicznego nie jest charakterystyką skutku, lecz zachowania się sprawcy, a samo powstanie bezpośredniego niebezpieczeństwa szkody nie jest znamieniem tego typu czynu zabronionego¹³. Istniejące spory doktrynalne oraz brak jednoznacznego stanowiska w orzecznictwie sugerują, aby „działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego” zostało wyraźnie dookreślone. Wydaje się, że ten warunek w zakresie zarzutów 3, 4, 5, 7 i 8 został zrealizowany.

Dalsze wątpliwości dotyczą uzasadnienia wstępnego wniosku, w którym powinny znaleźć się dowody, na których wniosek wstępny się opiera, a w miarę potrzeby wyjaśnić podstawę prawną wniosku. Zgodnie zaś z art. 169 § 1 k.p.k. w związku z art. 18 ust. 2 ustawy o TS wniosek dowodowy powinien zawierać tezę dowodową, czyli wskazanie okoliczności, które mają być udowodnione. W wypadku aktu oskarżenia, a zatem i odpowiednio wstępnego wniosku, określenie tezy dowodowej następuje przez wskazanie w treści uzasadnienia określonych faktów i jednoczesne powiązanie ich z konkretnymi dowodami, które w ocenie wnioskodawcy wspierają takie ustalenia faktyczne. Wydaje się, że takie wymaganie dotyczy nie tylko dowodów z dokumentów wskazanych we wstępnym wniosku, ale również dowodów z zeznań świadków.

W analizowanej sprawie w przypadku dwóch pierwszych zarzutów dotyczących odpowiedzialności konstytucyjnej, poza wskazaniem dwóch zarządzeń (nr 138 i nr 40) w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw

¹⁰ Zob. A. Marek, *Komentarz do art. 231 Kodeksu karnego*, LEX 2010, nlb. 4.

¹¹ Por. A. Spotowski, *Przestępstwa służbowe: nadużycie służbowe i łapownictwo w nowym kodeksie karnym*, Warszawa 1972, s. 56; J. Giezek, P. Kardas, *Sporne problemy przestępstwa działania na szkodę spółki na tle aktualnych wymagań teorii i praktyki*, „Palestra” 2002, nr 9–10, s. 18 i n. Sąd Najwyższy w jednym z postanowień wskazał, że: *każdorazowo trzeba (...) wykazać, że zaniedbanie funkcjonariusza publicznego groziło wystąpieniem szkody*, postanowienie z 9 września 2002 r., sygn. akt IV KKN 514/99, LEX nr 75505.

¹² Por. A. Barczak-Oplustil, *Komentarz do art. 231 k.k.*, op. cit., nlb. 14.

¹³ Patrz szerzej: postanowienie SN z 25 lutego 2003 r., sygn. akt WK 3/03, OSNKW 2003, nr 5–6, poz. 53; wyroki SN z: 2 grudnia 2002 r., sygn. akt IV KKN 273/01, LEX nr 74484; 19 listopada 2004 r., sygn. akt III KK 81/04, „Orzecznictwo SN w sprawach karnych” 2004, poz. 2127.

Zwalczania Przystępczości Zorganizowanej, a także protokołu przesłuchania Janusza Kaczmarka w sprawie V Ds. 324/07, wskazano także „Raport komisji śledczej do zbadania okoliczności tragicznej śmierci byłej posłanki Barbary Blidy” wraz z zebraniem przez komisję materiałem dowodowym. Wnioskodawcy posługują się nim jako dowodem „ogólnym”, uzasadniającym całość zarzutów z pkt 1 i 2 *petitium*. Wydaje się jednak, że takie rozwiązanie nie jest prawidłowe, ponieważ nie jest wiadome, jakie fragmenty raportu uzasadnią zarzut wobec osoby objętej wnioskiem, oraz co należy rozumieć pod pojęciem materiału dowodowego zebranego przez komisję śledczą. Należałoby raczej wskazać konkretne strony tego raportu bądź materiał, który został wytworzony w trakcie posiedzeń rzeczony komisji. Jak trafnie wskazuje się w literaturze, wymagane w ustawie uzasadnienie wstępnego wniosku powinno wskazywać na sprawdzone i wiarygodne fakty i dowody, które stały się podstawą sformułowanego zarzutu, a także zawierać oceny, jakie z nich wynikają¹⁴. Nie można tego odnaleźć w ocenianym wniosku, a co za tym idzie podjąć próbę oceny, czy materiał stanowiący podstawę wniosku dostatecznie uzasadnia podejrzenie, że określona osoba dopuściła się czynów sformułowanych w zarzutach. Trzeba też zwrócić uwagę na to, że z momentem skierowania przez Marszałka Sejmu wniosku wstępnego do Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej osoba objęta wnioskiem zyskuje prawo do aktywnej obrony (zob. art. 7 i 8 ustawy o TS), dlatego też zarzut i jego uzasadnienie muszą być na tyle precyzyjne, by umożliwiły tej osobie ustosunkowanie się do nich.

Opiniowany wniosek nie zawiera listy osób, których wezwania żąda oraz adresów tych osób (art. 333 § 1 pkt 1 oraz § 3 k.p.k. w związku z art. 6 ust. 5 ustawy o TS). Nie sposób więc uznać, że opiera się on na dowodach osobowych. Nie został do niego dołączony wykaz innych dowodów, których przeprowadzenia na rozprawie przed Trybunałem Stanu wnioskodawca żąda, np. dwóch zarządzeń nr 40 i 138, które zostały przedstawione jako dowód w sprawie.

Podsumowując, stwierdzić należy, że wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu byłego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego Z. Ziobry zawiera następujące wady formalne:

- brak jednolitości w oznaczeniu wstępnego wniosku przez tytułowanie go „Wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu byłego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego Pana Zbigniewa Ziobro” bądź „Wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu byłego Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego Pana Zbigniewa Ziobro” lub „Wstępny wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej

¹⁴ J. Grajewski, *Warunki ustawowe i wymogi formalne wstępnego, op. cit.*, s. 20.

i karnej przed Trybunałem Stanu byłego członka Rady Ministrów Pana Zbigniewa Ziobro”,

- brak w *petitum* wniosku informacji na temat: imion ojca i matki, nazwiska panińskiego matki, wykształcenia, zawodu wyuczonego i wykonywanego, stanu cywilnego, stanu majątkowego oraz informacji o karalności osoby objętej wnioskiem,
- rozbieżności w podstawie prawnej wstępnego wniosku, ponieważ z jednej strony wnioskodawcy w piśmie przewodnim powołują się na „art. 201 Konstytucji RP” i na „art. 5, art. 6 ust. 2 pkt 2 oraz art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu”, z drugiej zaś następuje odwołanie do „art. 156 ust. 1 i 2 oraz art. 198 ust. 1 Konstytucji” oraz „art. 6 ust. 2 pkt w zw. z art. 2 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu”,
- brak sprecyzowania w zarzutach opisanych w punktach 3, 4 i 5 miejsca popełnienia przestępstwa przez posłużenie się takim określeniem, jak „w nieustalonym miejscu...”,
- brak wskazania w opisie zarzutu 4 wstępnego wniosku, źródła obowiązku, który nie został spełniony przez byłego Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego Z. Ziobrę, przy jednoczesnym zarzuceniu mu popełnienia przestępstwa z art. 231 k.k.,
- nie jest znany powód utajnienia uzasadnienia zarzutu opisanego w pkt 7, a także brak jest wskazania charakteru klauzuli oraz w jaki sposób można to uzasadnienie uzyskać,
- brak dołączenia do wniosku wstępnego materiału dowodowego, zarówno w postaci listy świadków do wezwania przed Trybunał Stanu, jak również innych dowodów.

Przedstawione braki nie dyskwalifikują wstępnego wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu byłego Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego Z. Ziobrę. Mogą one zostać uzupełnione na etapie postępowania przed Komisją Odpowiedzialności Konstytucyjnej.

Należy jednak wziąć pod uwagę treść art. 13 ust. 3b ustawy o TS. Przepis ten stanowi, że w przypadku gdy Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej wносиła o umorzenie postępowania i jednocześnie nie zawarła w swoim sprawozdaniu wniosku mniejszości o pociągnięcie do odpowiedzialności, a Sejm mimo to podjął uchwałę o pociągnięciu do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu, to wówczas aktem oskarżenia jest uchwała o pociągnięciu do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu wraz z wnioskiem wstępnym o pociągnięcie do odpowiedzialności. W takiej sytuacji opisane braki nie będą mogły być uzupełnione, a zgodność aktu oskarżenia z odpowiednimi przepisami Kodeksu postępowania karnego będzie badał Trybunał Stanu. Z tego powodu należy optować za jak najwcześniejszym usunięciem zaistniałych wad

formalnych opiniowanego wniosku przez skorzystanie przez Marszałek Sejmu z możliwości wezwania reprezentanta wnioskodawców do uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni, wskazując niezbędny zakres uzupełnienia (art. 6 ust. 6 ustawy o TS).